

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejema inšertov v 430 Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Druga železniška zveza — koncesija Slovincem?

(Ta članek je bil spisan izven uredništva.)

Strinjam se z vami. Bodi korist, ki jo bo našim slovenskim pokrajinam donesla druga železniška zveza s Trstom, taka ali taka, nikdar ne bo toliko, da bi v takih trenutkih, kakoršnji so sedanj v življenju te države, ona jedina smela odločati o taktiki naših poslancev.

Vi sami ste že namignili, in jaz vam potrjujem, da nikakor še ni kakor pribito, da bodo naše slovenske pokrajine od druge železniške zveze s Trstom imele tisto korist, katero pričakujejo velika večina — naših rojakov in ne v zadnji vrsti večina naših poslancev. Vidite, jaz n. pr. sem že jeden tistih, ki imam svoje posebno mnenje v tem pogledu. O tem seveda ni dvomiti, da rečena železniška zveza ne bo brez koristi tudi za slovenske pokrajine. Kdor bi hotel trditi nasprotno, ta bi bil bedak. Saj ga sploh ne more biti javnega občila — in naj je izvedeno še tako nerodno in nesrečno — da ne bi doneslo kake koristi. Ali za-me ni nobena dvoma, da korist druge železniške zveze s Trstom ne bo toliko za naše kraje, da bi smeli v sedanjih časih, ko se bje veliki in brzkone odločilni boj med nemškim in slovanskim elementom v Avstriji, ko gre torej za našo narodno bodočnost, za obstanek, da bi torej sedaj vprašanje druge železniške zveze s Trstom smeli uvrščati med svoja kardinalna vprašanja. Sodimo le trezno! Na korist druge železniške zveze s Trstom — so sebo po po načrtu, za katerega so se odločili — bodo imeli Nemci prvi delež; drugi delež bo imela industrija na Češkem, tretji še le središče države, potem daleč tam zdej bomo mi se svojim deležem! Tako bo in nič drugače — po mojem prepričanju seveda. Kdor Slovencev se nadeja Bog ve čemu od druge železniške zveze s Trstom, kdor se nadeja Bog ve kake gospodarske povzdige v naših krajih, kdor veruje, da bodo gospodarske koristi od te zveze tolike, da smemo radi nje mi Slovenci doprinesati žrtve v narodnem in

političnem pogledu, na svojih načelih, ta se ljuto vara in doživi prav neljubo razočaranje. Po mojem menjenju ste morda med Slovenci le vi naši tržaški rojaki, ki smete pričakovati nekoliko ojačenja, ker se je nadejati, da bo potem češki kapital obilneje pritekal v Trst, nego je dosedaj, da bo vsled tega slovanski živelj v trgovini tržaški naraščal in se jačil.

Kakor vidimo torej, vprašanje druge železniške zveze s Trstom niti v gospodarskem pogledu samem ni tolike pomembnosti, kakor se v obče a krivo misli, vsakako pa ni tolike važnosti, da bi bilo opravičeno postavljati je med naša kardinalna vprašanja — in si domisljati, da je to za nas življensko vprašanje. Morda imam krivo, morda sem v zmoti, ali oprost naj se mi, ako naravnost povem, kar mislim; mislim pa, da važnost druge železniške zveze — vzlasti pa, ponavljam to, po načrtu, za katerega so se odločili — ne bo sezala daleč preko dejstva, da bo železnica tekla tudi po koščku slovenske zemlje. Ali zopet ponavljam, da rad pripoznavam, da bo marsikdo v Slovincih imel korist od te zveze, da si tu pa tam ljudstvo morda kaj opomore, ali splošne povzdige gospodarskega stanja vsenkupnega naroda slovenskega jaz ne morem pričakovati.

Dosedaj sem sodil stvar z gospodarskega stališča in prihajam do zaključka, da druga železniška zveza bo donesla koristi v prvi vrsti drugim in ne narodu slovenskemu in da je torej ne morem pripoznati kakor Bog ve kako gospodarsko koncesijo našim slovenskim krajem. Dovolite mi pa, da se, predno zaključim, malec spustim še na opolzlo polje politiško. Vprašanje druge železniške zveze s Trstom je ekonomsko vprašanje. Ako torej niti v gospodarskem pogledu ne moremo videti v gradnji te železniške zveze kake posebne koncesije, ako vidimo — in kdor ne vidi tega, ta sploh ne vidi realnega življenja —, da se ta zveza ne zida radi nas, ampak radi drugih, ako se zavedamo, in se moramo, da v tem vprašanju so bore malo odločale specialne koristi slovenskega naroda: *potem pa moj priprosti razum sploh ne more umeti,*

kako naj bi to železniško zvezo mogli staviti v račun narodnih in politiških pridobitev in da bi vadi te železnice bodisi vladi, bodisi drugim strankam dovoljevali kake kompenzacije ali odškodnine?! Torej tudi v pogledu politiške taktike bi bilo to usodna, neodpustna taktiška pogreška, ako bi dovoljevali domnevanje, da je druga železniška zveza koncesija Slovincem. Čim bi storili to, nas bo vezalo — zlasti nasproti vladi — pravilo: roka roko umiva! To pa bi nas utegnilo zavesti, da bi trgali zveze s prijatelji in bi morali iskati nadomestila, kjer — nimamo prijateljev!

Slovinci naj se torej ne dajo zavesti, da bi v drugi železniški zvezi s Trstom videli kako koncesijo!

V Trstu, dne 11. maja 1900.

Na krivih potih. Le kdor vedoma in nehoti prezira vsakdanje pojave in razvoj življenja o Trstu, more tajiti, da politika laških voditeljev ni povsem zgrešena. Mi smo dokazovali že v raznih prilikah, da je politiko Italijanov, tisto politiko, ki se veže tudi s hudičem, samo da je proti Slovanom, obsojati tudi se stališča političnih in ekonomskih koristi Italijanov samih; večkrat smo povdarjali, da pride enkrat dan, pride tako gotovo, kakor je gotovo sonce na nebu, ko se bodo Italijani sami zgražali na sadovih svoje politike, ki se ni mogla nikdar dvigniti nad višino sovražstva proti Slovincem. Tako sovražstvo proti lastnim sodeželanom, s katerimi so spojeni z vsemi vezmi vsakdanjega življenja, je kompas, ki leži jako nizko in kdor nima nobene druge regulatorja svoji politiki, ta seveda ne dviga svojega pogleda višje, zbok česar tudi ne more videti, kaj se godi okoli njega in — proti njemu! Kolikokrat smo povdarjali mi, kako da Italijani nič ne uvažujejo intenzivnega delovanja Nemcev, in čega tudi opažajo, so preslepi v svojem sovražstvu do nas, da bi videli, da je to delovanje obrnjeno proti njim in da jim danes jutri mora postati pogubno. Pa kaj govorimo o danes jutri?! Sedaj že je akeija nemškega elementa v Trstu v ta na-

men, da Trst postane njih kupčijska domena, vsaj na pol izvedena!! Sedaj že ginevajo Italijanom pod nogami tla vse večje trgovine. To pojde dalje in se bo razvijalo z neizprosno doslednostjo. Ne treba dveh oces, jedno samo zadošča, da vidi ta proces.

Le Italijani ne vidijo ničesar, ker jih od jedne strani dela slepe sovražstvo do nas, od druge strani pa se pušajo varati od proračunjenen taktike Nemcev, ki se kaže v tem, da se navidezno ne brigajo za politiko in da politično moč prepuščajo Italijanom. Ali to je le na videz in le začasno. Železni zakoni razvitja in življenja narodov veljajo tudi za Italijane in po teh zakonih je določeno, da za gospodarskim nadvladjem mora priti tudi politiško nadvladje. To britko izkustvo ne izostane tudi primorskim Italijanom. O kolikih prilikah smo mi že govorili o tem! Italijani pa ne vidijo nič. Oni so omamljeni po politiški premoči, ki jo uživajo v deželi, in v polnem uživanju tega politiškega morfija plešejo veselo, a ne vidijo, da plešejo okoli svojega — prepada. Sedaj še le se je oglašil jeden laških listov, ki govori približno isto, kar govorimo mi že davno. To je list »Avanti«. Piše namreč: Ali se spominjate veselja, ki je vladalo leta 1897 radi volitev liberalno - narodnih poslancev? Ali se spominjate slavospevov v listih? Ali se spominjate, kako so le-ti zatrjali, da so sedaj zavarovani interesi Italijanov v Avstriji! In ista radost, isti slavospevi, iste trditve so se razlegale iz predalov v trentinskih listih. Sedaj pa je potihnilo veselje, potihnilo so slavospevi in oglašati so se jeli protesti in kritike in rekriminacije.

Potem pripoveduje rečeni list, kako so se tudi tržaški listi jeli zgražati nad nemško invazijo — na Trentinskem! Torej le na Trentinskem? Mi od »Edinosti« pa pravimo, da bi Italijani, ako ne bi bili zaslepljeni po sovražstvu proti nam, po borbi proti nam, za katero ne bi mogli navesti nijednega etičnega razloga — da bi Italijani, pravimo, morali videti, da ista nemška invazija se vrši tudi v Trstu. Ta invazija se vrši morda v drugih formah, nego v Trentinu, primerno razmeram in — zaslepljenosti Italijanov, ali vrši se, in

katerega hoče izključiti Boga, potem je s tem uničen ta vzrok, kajti iz nič ne postane nič, ni atom, tem manje tako nedoumno in veličastno delo.

Tujec se je povzdignil molče in zrl nekam v daljino.

»Saj ni Boga... Vidiš, ta izraz bi si jaz sploh tolmačil tako-le: Malopridnež sem, ter se bojim Vsemogočnega, zato pa tudi tajim njegov obstanek... O mi neizobraženci smo vendar boljše ljudje! Je-li tako ali ne?«

Tujec se je pripravljal na odhod.

»Kaj me zapuščas?«

»Solnce je že visoko na nebu, hiteti moram, da pridem pred nočjo do svojih tovarišev, ki me čakajo doli v nižavi... Zdravstvuj!«

»Bog s teboj!«

Učenjak je odhajal niz brdo; Imo Subhadra pa je zamišljeno zrl za njim, dokler ga ni pritikavo grmičevje zakrilo njegovemu pogledu.

»Mi neizobraženci smo vendar boljše ljudje!« je ponovil še jedenkrat ter potem odkorakal k svoji samotarski koči.

Javno menenje

»Kaj porečejo ljudje?« To vprašanje je postala nekaka deviza sedanjemu modernemu človeku. Okolo tega vprašanja se suče vsakdo, od oholega oblastneža pa doli do bednega siromaka. Javno menenje, jedino to vražje javno menenje, je merodajno; da pa se s tem javnim menenjem zgubljamo v barju nesreče,

PODLISTEK

Zeleni listi.

A. Z. Atanazijev.

Svetovno kolo.

Zelo velika napaka je, da nekaterniki zaničujejo in zatirajo ljudi nižih slojev in pa one, ki se pogrezujejo v mlakužah demoralizacije. Ljudje, ki to počenjajo, stoje, kljubu vsem hobnečim frazam o izobrazbi, na zelo nizki stopinji prosvete, kajti inace bi morali vedeti za ono velikansko svetovno kolo, na katerem se nahajata bogatin in siromak, propalica in maziljenec. To kolo se vrti in prinaša kvišku svoje žrtve, jedno za drugo, da jih potem strmoglavlja zopet nazaj v mračno globino. To vstajanje in padanje se ponavlja vedno in vedno: vsaki pride na vrsto prej ali slej — morda še-le v pozni dobi —, samo vsak ne zna vplivati na kolo tedaj, ko ga je doneslo do ugodnega položaja.

Ako sem danes zaničevan in zatiran, kaj ne morem do jutri postati odlična oseba? Ako nosim gospodsko suknjo, kaj zato? Ali ni mogoče, da bom jutri prosjačil od hiše do hiše? Ako preziram nesrečneža, valjajočega se v mlakužah demoralizacije, kaj ne preziram s tem samega sebe, ki sem bil včeraj morda slabšeji od njega?... Da, da, vsako zaničevanje in zatiranje nesrečnežev je nekako zaničevanje in zatiranje samega sebe; zato pa opustimo take slabe navade ter rajše lepo primerjajmo zakopano in blatno suknjo siromaka, da v slučaju potrebe ne omagamo pod težino

njenih krp, kajti redki so oni — in to so skoraj nedosežni velikani — ki se odtegajo uplivu kolesa.

Spomlad prinaša zelene liste.

Nekega mojstra modrosti je vprašal jeden njegovih mlajših: »Učitelj, kako se popnem do one izobrazbe, ki razločuje resnico od neresnice?«

»O to ni tako lahko, kakor se ti morda dozdeva!« je odgovoril mojster. »Predno do speš do tega, treba izvršiti študije, napisane v veseljnosti; te študije pa nalagajo več truda, nego iskanje duše s svetlo lanceto po človeškem trupu!...«

O brat v Bogu! Če želiš doseči dar spoznanja resnice, moraš vstopiti v bratovščino ljubezni; predno pa postaneš ud te duševne družbe, se moraš učiti marsikaj — posebno pa si zapomni: Kedor živi v temoti, ne pride do spoznanja. Kedor prisiljeno odpušča storjene krivice, ne more govoriti o ljubezni. Dokler se solzi oko, ne more gledati sijajne luči. Dokler čuje uho, ne občuti glasov tišine. Dokler ne čuješ pesmi lastnega srca, ni pričakovati rešitve. Predno zamoreš pred mojstra, treba pozabiti občutke. In predno pred njim zamore stati duša, mora noge močiti srčna kri!...

Vpoštevaj ter premišluj te besede, ki ti bodo razkrivale več in več. O tem poštevaj znanje, pridobljeno do sedaj, ter je pretvarjaj v vero. Vpoštevaj pa tudi svet in vse ono, kar te obdaja, kajti le na ta način zamoreš privabiti spomlad, ki v podobih zelenih listov prinaša resnico onim, ki praznujejo svojo vstajenje.

Mir s teboj!«

Mi neizobraženci smo vendar boljše ljudje.

V Himalaj, k samotarju Imu Subhadru, je prišel evropejski učenjak.

Po običajnem pozdravu ga je Imo pogostil z datelji in kokovim mlekom ter ga potem odvedel na malo planjavico, pod katšo sikomoro, od koder se je videlo daleč, daleč, doli do sinjega morja.

Tu sta sedela v bladu ter se pogovarjala o raznih stvareh, konečno tudi o onem bitju, katero imenujemo Bog.

»Imo, saj ni Boga!« je prebesedil učenjak.

»Ni Boga, praviš?... Veš-li to popolnoma gotovo?... Kedo pa je ustvaril nebo in zemljo, solnce, mesec in zvezde, človeka in sploh vse, kar se nahaja na zemlji, pod zemljo in v sinjem vsemirju?«

»Imo, vse to, kar si mi naštel sedaj, se je razvijalo samo, brez kakega božanskega upliva!«

Subhadra se je nasmehnil pomilovalno ter s koščeno desnico pogladil svojo osivelo brado. »O brat, vem, da je tako, kakor si govoril, vendar pa moraš priznati, da vsako razvijanje potrebuje neko početno obliko! Ker pa se dotična početna oblika ne more razviti sama, kakor prvotna snov, ki je baje razvijanje pozvala v življenje, zato se mora na vsak način zahvaliti na svojemu obstanku jedino le kateremu ustvarjajočemu bitju. Neki Stvarnik sveta torej mora biti, tudi ko bi svet bil le nekaj produkt občenega razvitka. In, ker je razvoj sveta baje jedini vzrok, na temelju

je baš zato, ker pošteva razmere in slabosti ljudij, še veliko bolj nevarna!

»Avanti« zaključuje vprašavni članček tako-le: Imamo torej poskus, atentat od strani Nemcev (v Tirolu namreč), ki kaže na najjasnejši način, kakšne sadove prinaša slavno delovanje italijanskih poslancev od tu in iz Trentina v zbornici na Dunaju. Njihove novice uvidjajo to in jim svetujejo, naj premene taktiko, to je: naj zapirajo hlev, ko so že vola sbežali. Čestitamo!

Mi bi pripomnili tu, da bi bili Italijani zopet na krivi poti, ako bi dolžili poslance in jim napravili vso krivdo. Ne, ne, v vsistem italijanske politike, ki ljubi bleščečo vnanost, se ne mení, ako gnije jedro, vsi skupaj so — na krivi poti!

Politični pregled.

TRST, 11. maja 1900.

Iz državnega zbora. V včerajšnji seji državnega zbora so posl. dr. Lueger in tov. stavili nujni predlog, ki poziva vlado, da ista v interesu avstrijskega državnega kredita in v varstvo svobodnega razvijanja avstrijskih dežel nikakor ne dovoli, da bi se ogerški državni papirji osvobodili avstrijskega rentnega davka. Med ulogami je bila tudi interpelacija posl. Verkaufa o drugem kolovozu severozapadne železnice. Isti poslanec je interpeliral nadalje, je-li železniški minister pripravljen zabraniti, da se delničarjem južne železnice ne izplača dividenda, dokler društvo ne preosnuje svoje uprave tako, da bo zavarovan promet in dokler ne bodo uravnane plače uslužbenecv, in ali hoče vlada v to svrhu sekvestrirati južno železnico?

Ko je poslanec Wohlmeyer izjavil, da odtegne svoj predlog, naj bi se vse petije, izročene v včerajšnji seji, priložile stenografičnemu zapisniku, so o predlogu posl. dr. Gregra, da se priloži njegova peticija stenografičnemu zapisniku, glasovali po imenih ter ta predlog odklonili. Potem je stavil poslanec Formanek podoben predlog. Ker se je o prvem glasovanju prijavilo le 89 poslancev, je podpredsednik Zašek izjavil, da zbornica ni sklepna ter je zaključil sejo. To razlaganje opravičnika je na levič provzročilo strašno burjo. Mnogo poslancev je vstalo ter hitelo k predsedniku. Isti je zapustil zbornico. Prihodnja seja bo 17. t. m.

K položaju. Dne 9. t. m. so se bili — kakor že sporočeno — sešli prvaki strank desnice — od Slovencev Povše — na posvetovanje, kako omogočiti Čehom, da odnehajo od obstrukcije in da se vzdrži desnica. V presojanju stvari so si bili na tej konferenci najbližji češki veleposestniki in Jugoslovani. »Politik« zatrja, da se bodo ta prizadevanja nadaljevala. Tudi v seji »Slovenske krščansko-narodne zveze« da so se vsi govorniki strinjali v tem, da se morajo vse stranke večine zavzeti za to, da odpadejo vzroki češke obstrukcije in da bo vsreženo zahtevam Čehov v jezikovnem pogledu. Je no, tega ne opazamo ali sploh opazovati nočemo.

Radi javnega menenja sklepamo zakone med osebami, ki ne pripadajo skupaj; radi javnega menenja se pogrezujemo v dolgove in zločine; in radi javnega menenja v bolnišnice, jetnišnice in prerani grob. Javno menenje je prokletstvo onim, katerim je sodba drugih ljudi več, nego pa lastno spoznanje.

Kaj pa so ljudje? — Niče... In moja usoda naj počiva v oblasti onih, ki so podobni prahu, katerega veter raznaša na vse strani?... Hočem-li radi javnosti ugonobiti lastno srečo?... Ali mi bodo ljudje, na katere se obziram vedno in vedno, pomagali v slučajih neizgode? — O ne, še misliti ne! Moja nesreča jim je bila in bo le v zasmeh, zabavo, in kratkočasje; zato pa, proč s tem blaziranim javnim menenjem, ki zastuplja življenje od rojstva do smrti, da, celó preko tajinstvene gomile.

Nerazviti list.

Sleherini, še tako podli človek poseduje neko dobro lastnost. V vsakem še tako odurnem obrazu opazamo nekaj izraz priljudnosti. Vsaka se tako nizko stoječa duša poseduje iskrico od one velike luči, ki plapolja v vesoljnosti.

Brez teh iskric ne more ostati velika luč in človek ne more biti brez človeka.

V ljubezni in slogi je moč.

(Zvršček).

pač tako, da je jako lahko izdajati parolo za »osamljenje Čehov«, ali v odločilnem trenutku storiti korak v negotovo in jemati odgovornost za nasledke, ki bi mogle nastati, in to ne le za Čeha, ampak tudi za onega, ki je hotel te poslednje osamiti — to ni lakko.

To obotavljanje vidimo sedaj na vseh skupinah desnice ne izvzemši nemške konservativce in Poljake, ki so bili najglasnejši z žuganji proti Čehom. Glasna beseda jim je pač z lahkoto pribajala iz ust, ali z — ločenjem se jim ne mudi.

Stranke na desni so se marveč oficijelnim potom obrnile do klubov leve s predlogom, naj bi se vse stranke odpovedale prvemu čitanju jezikovnih načrtov in naj se le-ti izročijo posebnemu odseku, ki naj jih prouči in v gotovem roku predloži svoje poročilo. Mej tem naj bi zbornica ne razpravljala o nobeni važnejši predlogi. Stranke na desni bi v tem slučaju prevzele nalogo, da vsaj za ta čas odvrnejo Čeha od obstrukcije.

Glavni namen temu predlogu je očividno ta, da bi pridobili časa za uplivanje na Čeha; no klubi leve so včeraj po daljšem posvetovanju odklonili to ponudbo, češ, da v tem ne vidijo resne volje za preprečenje obstrukcije. Mi pa bi menili, da pomanjkanje dobre volje je na strani Nemcev. Ako je Nemcem res do tega, da se rešijo važne predloge, bi z veseljem privolili v odlog za par tednov, nego pa da po obstrukciji izgine nada, da se dotične predloge sploh rešijo v doglednem času. Nemcem je menda veliko več na tem ležeče, da bi vso krivdo zvalili na Čeha.

Na videz kažejo dobro voljo, a ko je prišel trenotek, da bi mogli dejanski pokazati to dobro voljo, pa se skrivajo za prazne izgovore in sumničenja drugih. Prihodnja seja zbornice bo še-le 17. t. m.; v tem času bodo stranke na desni gotovo nadaljevale svoja prizadevanja.

Da ne bo nikomur krivice, bodi povedano tu, po »Slov. Narodu«, da sta tudi slov. posl. Kušar in Pogačnik glasovala s Čeli.

Iz govorov dveh čeških radikalcev. V »Neue Freie Presse« čitamo: »Veliko zgledavanje provzročata govora poslancev Baxe in Praška v zadnji seji deželnega zbora Češkega. Posl. Baxa je govoril o zle-vprašanju in je navajal besede, katere je cesar med zadnjim zasedanjem delegacij o tej stvari govoril do posl. Stranskega. Potem je rekel Baxa, kakor poroča »Bohemia«: »Češki narod ima vedno na misli besede monarha, govorjene nasproti dru. Stranskemu. Ako se najvišji Glavar daje zavesti do takih izrekov in žega z naglo sodbo, ki pa nikakor ni zakonito utemeljena, potem ne moremo reči nič drugega, nego da je bila to izjava sreca monarhovega, da je to njega staro sovraštvo nasproti narodu češkemu in mi si ne moremo pomagati, ako je ves narod češki došel do prepričanja, da se v tem izreku kaže staro sovraštvo nasproti narodu češkemu. Nasličen način se je dal zavesti do izreka, da za stvar ne dovoli nikakega pomiloščenja. Kdor je videl v zadnjih letih, radi kakih zločinov in pregreškov so se delila pomiloščenja, in kdor si predoča izrek monarhov o tej priliki, si zopet ne more stvari tolmačiti na drug način, nego tako, kakor sem rekel ravnokar. Vlada-joči cesar ne dovoljuje nikakega pomiloščenja, in češki narod je doživel slučaj, da je monarh vsaj enkrat držal besedo. Dr. Baxa je potem govoril o državnoopravnem vprašanju in o vprašanju samostojnosti naroda češkega ter je menil, da se Nemci sploh ne čutijo dovolj močne, da bi uresničili svoje velikomemške načrte. Od Berlina je morda zavisna usoda dinastije Habsburgov, nikakor pa ne osoda naroda češkega in ako nastopi propad, bo to propad v Avstriji, nikakor pa ne propad v kraljestvu Češkem.

Posl. Prašek (agrarec) je rekel: »Mi vemo, da na prestolu sedi vladar, ki je Nemec in ki noče privoliti nikdar, da bi bili mi z Nemci enakopravni. To moramo povedati narodu, da bo vedel, kje je korenika zlu. Mi ne smemo govoriti vedno, kako dobri smo in lojalni. To ni res! Ne lagamo se! Povejmo tam gori, da je sicer bilo časo, ko smo čuli zlasti priprostega poljedelca, delavca in rokodelca, kako je s svetim spoštovanjem izgovarjal besede cesar-Gospod, kako je s posvečenim spoštovanjem zrl na njega podoba in kako je od njega pričakoval pravičnosti in pomoči. Kaj pa vidimo danes! Danes ni več posvečenega spoštovanja, zaupanja in slike, do katerih je zrl s takim spoštovanjem, začeljo preseljati se nekam drugam, in na njih mesto prihajajo podobe patrijotov Husa in

Žižke. Prejšnjih čutstev ni več v našem narodu. Kako sestavljeno pa bi moralo biti to sree ljudstva, ako bi poljubljalo roko onega, ki je tepe. V narodu vre, nam treba le, da mu povemo, da v Avstriji se ničesar ne doseže z lepim, in verujte mi, da pride čas, ko se pokaže, da ta narod ima v sebi še nekaj krvi iz husitskih časov.

Tržaške vesti.

Kako se osoda maščuje. Pišejo nam: Minolega leta so tukajšnji lahoni v imenu svoje kulture in svojega liberalstva sklenili, da nam tržaškim Slovanom, kakor tudi Slovanom v obče, ne dajo več nobenega gledališča v najem.

Kakor sklenjeno, tako storjeno! Res so nas Slovence zadržali za vso zimsko sezono ter nam s tem provzročili precej škode, ali sedaj smemo biti zadovoljni, ko so isti »liberalni možje« sami prosili Slovana Kubelika, naj nastopi v obeh največjih tržaških gledališčih! Še več. Oni isti zatiraleci slovanskega probujanja, so se celó vdeležili Kubelikovih koncertov in so od vznesenja — celo jokali!! Očividci mi pripovedujejo namreč, kako so si dame in gospodje brisali oči, ko je velikan Kubelik zasviral prekrasno rusko (prekrižajte se!) skladbo Sarafan! Kaj je to? Kaj je to? Taka in enaka popraševanja je bilo čuti med sviranjem omenjenega komada. Naši, uljudni, kakor vedno, so zadovoljno tolmačili svojim političnim nasprotnikom, da je to — ruska skladba. Običajno se naši nasprotniki zgrajajo, ko slišijo kaj o slovanskem umu, ali dne 8. t. m. ni bilo tako, ker so baš ruskemu Sarafanu uprav frenetično ploskali.

Trst se še ni porušil vzlic temu dogodku! Lahki naj pa položijo roko na sree in naj vprašajo svojo vest (ako jo imajo še?): jim li ista nima morda kaj očitati glede nesramnega postopanja proti slovanski umetnosti?!

Kakor pa ste, gospoda, prosili sedaj največega umetnika na gosli, Kubelika, tako boste prosili še tudi nas, naj se poslužimo vaših gledališč, ali morda bo — prepozno.

Spremembe v voznjahu avstrijskega Lloydja. Vsled kontumacijskih naredeb zaradi kuge v Egiptu in v Smirni od strani turške in grške vlade, je bila potrebna ta-le preosnova v voznjahu avstrijskega Lloydja: Parniki grško-vstočne črte vozijo iz Smirne neposredno na Reko ali v Trst, izpušivši vsa grška pristanišča. Parniki tesalskih črt imajo na povratku v Delosu prestati petdnevno karanteno ter izpušajo parniki tesalske črte A pristanišče Volo, dočim parniki tesalske črte B ne pristajajo v Smirni. Pošiljatve iz Trsta v Sirijo in Karamanijo bodo se do nadaljne odredbe pošiljale preko Carigrada namesto preko Aleksandrije.

Blaga srca. Za ponesrečenega Barkovljana Petra Živica so barkovljanski rodoljubi, zbrani v gostilni »pri rumeni hiši«, dne 10. t. m. nabrali med seboj 30 kron 60 stotink. Čast takim človekoljubom!

Prve črešnje. Včeraj dne 10. maja smo videli prve črešnje na tukajšnjem »Rdečem mostu«. Te črešnje so prav za prav iztrebki, ali za sedaj že zaslužijo, da jih imenujemo — črešnje.

Požar je nastal včeraj popoldne v neki sobi hiše št. 2. v ulici Pozzo del Mare ter uničil postelje in ostalo pohištvo. Škode je nastalo za 800 kron. Gasilci so kralu udusili ogenj.

Roditeljem pobegnil je 16-letni dijak Fran J. iz Graden, z namero, da si ogleda daljnje tuje kraje. Graške oblasti so brzojavno obvestile tuk. redarstvo in včeraj so mladiča aretirali v ulici S. Spiridione ter o tem brzojavili starišem.

Najdeno. Kočijaž Josip Tornič je našel v bližini klančnice tri pobotnice ter jih shranil na inspektoratu pri sv. Jakobu.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 18.5, ob 2. uri popoldne 21.2 C. — Thakomer ob 7. uri zjutraj 75.4 — Danes plima ob 7.55 predp. in ob 7.50 pop.; oseka ob 1.30 predp. in ob 1.56 popoldne.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 12. maja ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredeb tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Capitelli 1, hišna oprava; ulica Madonna, hišna oprava; Barkovlje 68, prešče; ulica Sette Fontane 21, hišna oprava; ulica delle Poste 9, hišna oprava; ulica Sette Fontane 25, kočije, konji, konjske oprave in

hišna oprava; ulica S. Giovanni 8, oprema v zalogi in vrniž; v ulici Arcata 4, barve in hišna oprava.

Na obnem zboru pevskega društva »Adrija« v Barkovljah, vršivšem se minolo nedeljo, dne 6. t. m., so bili v novi odbor izvoljeni sledeči gg.: Josip Pertot (Matijev), predsednik; Jurij Čok, podpredsednik; Boleslav Sulčič, tajnik; Dragotin Pertot (Jernejev), blagajnik; Hinko Martelane, arhivar; Anton Pertot, Pavel Čok, Dragotin Pertot (Križetov), Venceslav Martelane, odborniki; Jakob Pertot, Silvester Pertot, Jakob Pertot (mlajši), namestniki; Fran Ščuka, Rudolf Martelane, pregl. računov. — Po obnem zboru je bil pevski večer, pri katerem je društveni zbor pel razne slovanske skladbe.

Vojaško veteransko podporno društvo, pod pokroviteljstvom njegove ces. visokosti nadvojvode Frana Ferdinanda d'Este, javlja, da so mu došla sledeča darila: e. k. vojno pomorsko ministerstvo na Dunaju 100 K., g. Josip Regnard 20 K., g. Avgustin Brunner 10 K., g. Hausbrand 10 K., g. Juri Minas 10 K. Nadaljna darila se sprejemajo na sedežu društva, ulice Tintore št. 5.

Vesti iz ostale Primorske.

× Imenovanja. Minister za uk in bogočastje je imenoval glavnega učitelja na učiteljsku v Kopru Hijeronima Curto učiteljem za veronank in začasnega glavnega učitelja Emanuela Dalponte definitivnim glavnim učiteljem na istem zavodu.

× Železnica Gorica-Trst. Preambuliranje proge Gorica-Trst se bo vršilo dne 14. 15. in 16. t. m. Udeleženci zamorejo o tej priložnosti na lieu mesta izraziti komisiji svoje želje. Na Opčinah bo komisija dne 14. ali 15. popoldne.

× Iz Marezig, okraja koperskega nam pišejo dne 10. maja: Gospod urednik! Evo vam zopet par vrstic iz slovenskih Marezig.

Gospod učitelj Gross je srečno romal iz Marezig v Boršt. Želimo mu, da bi bil tam bolj pameten, nego je bil pri nas. Dobili smo učitelja v osebi gospoda Edmunda Hrovatina, dosedanjega učitelja na »Šolskem domu« v Gorici.

V kratkih dneh svojega tukajšnjega bivanja se je novi g. učitelj že omilil nam vsem in mu kličemo tem potom: Dobro došel v slovenske Marezige!

Ob enem upamo, da se bo odslej mej nami razvil živahnejše društveno gibanje ter da naše pevsko in bralno društvo zopet začne delovati. Prvega julija bo imelo to društvo svojo veselico v Marezigah, na katero že zdaj opozarjamo čestite rodoljube in bratska sosednja društva.

× Brata ustrelil je pri Bajti v Kanalski Idriji 12-letni fant. Igral se je z nabito puško in je o tem ustrelil svojega 6-letnega brata v glavo.

× Zginil je prokurist-spedijske trvdke bratje Gondrand na Reki, Filip Eppenstein. Pred tremi tedni se je odpeljal baje v Hamburg. Od tega časa ni duha ne sluha o njem. Trgovinske knjige so v redu. Ženo in dva otroka je zapustil brez vseh sredstev. Pravijo, da je Eppenstein zadnji čas mnogo izgubil na borzi.

× Pevsko-bralno društvo »Zrinjski« v Dekaniji priredi dne 1. julija svojo prvo veselico. Vsopred se objavi pravočasno. Naznanja se to sl. občinstvu zato, da bi na oni dan kako drugo društvo v naši okolici ne napovedala tudi svoje veselice.

Odbor.

Vesti iz Kranjske.

* Mrtvo truplo nekega 70-letnega moža je našel dne 15. t. m. v bližnjem potoku posestnik Anton Truden iz Kozarš pri Logatcu. Misli se, da je to ponesrečen Anton Kovač iz Kranje pri Čabru.

* VI. dirka kluba slovenskih biciklistov »Ljubljana«. Odbor je sklenil v predvčerajšnji seji, da za nedeljo, dne 13. maja namenjeno dirko, priredi v nedeljo, dne 20. maja; v slučaju slabega vremena se ista preloži na četrtek, dne 24. maja.

* Aktiven kridatar. Po potresu se je priselil v Ljubljano dunajski stavbenik in arhitekt Karol Wanitzky. Mož je tu veliko zidal in napravil še veliko več dolgov. Nekateri pravde tečejo še sedaj. Ljudje mislijo, da od moža ne bo nič dobili. Pa temu ni

tako. Wanitzky je bil te dni tožen radi krive. Izkazalo se je, da njegova pasiva znaša 899.400 kron, a bil je vendar oproščen, ker so izvedenci izrekli, da ni pasiven, ampak aktiven. Njegovi dolгови so torej iztiriljivi. (Slov. Narod.)

* Ubegeli trgovci. Henrik Starkl, trgovec na Starem trgu v Ljubljani, je odšel od doma, vzel s seboj denar in popustil ženo in otroke. Prodajalno so zaprli. Menijo, da je na poti v Ameriko. Tudi žid Jekel, ki je prišel v konkurs in je imel biti včeraj zaslisan, jo je baje odkuril.

* Pogreb ces. svetnika Mahra v Ljubljani, ki se je vršil predvčeraj, je bil zelo veličasten. Udeležili so se ga mej drugimi: deželni predsednik baron Hein, fml. Höchsmann, deželni glavar pl. Detela, prošta dr. Klotz in dr. Elbert, dvorni svetniki Schemel, Račić in Lubec, deželnega sodišča podpredsednik Pajk, več kanonikov, častnikov, profesorjev, razna društva, mej temi nemški turnarji z zastavo in mnogo drugega občinstva. Njegovi hrvatski gojenci so položili na krsto venec s trobojnimi trakovi. Mej pogrebom so bile prodajalne zaprte in so gorele žarnice. (Po »Slovenec«.)

* O žganjepisju na Kranjskem. V deželnem zboru Kranjskem je v zadnjem zasedanju posl. Azman opozoril vlado in poslance, kako grozna, osodoljna nesreča je za kranjsko ljudstvo preobilo žganjepisje. Dejal je, da je to kužna bolezen, ki razjeda narod kakor tak in ki neprestano ruši in razdira narodno blagostanje. »Ne le, da zavoljo žganjepisja naše ljudstvo duševno propada in telesno hira, požira ta strast tudi neverjetne svote in tira ljudi v revščino. Če že naklada na žganje sama pobira nad 400 tisoč gld., potem je razvidno, da se v naši deželi izdaje za žganje na leto preko 2 milijona.« In dalje pravi, da to »je tista huda rana na telesu našega naroda, ki zahteva zdravlila, to je rana, ki tira naš narod v pogubo.« Govornik je navajal tudi dejstva, da je polovica umobolnih in 1/2 hudodelstev pripisovati preobilnemu uživanju alkohola. Dežela Kranjska je že opetovano pokazala, da ni slepa za grozne posledice žganjepisja in je skušala isto omejiti in zvišanje naklade na žganje l. 1896. ni imelo samo to svrha, da bi dosegli večih dohodkov, marveč tudi to, da bi preobilo žganjepisje ustavili ali vsaj omejili. To pa ni imelo zaželenega vpeha, kar kaže statistika. Od leta 1896 je konsum žganja narastel od 1.468.017 litrov na 1.531.058, torej za več nego 63 tisoč litrov in na enega prebivalca od 76 na 93 kr. Isto je spoznala tudi vlada ter izdala po okrajnih glavarstvih naredbo, da se ob nedeljah in praznikih od 12. ure, v sobotah pa in pred prazniki od 5. ure naprej, morajo zapirati vse tiste gostilne, v katerih se toči žganje. V drugih občinah pa, kjer je prodaja žganja združena s špeerijsko obrtjo, je dovoljeno točiti žganje tudi v tem času, ali samo v ločenem prostoru. Tudi je dovoljeno prodajati žganje v zaprtih steklenicah. Ta naredba seveda ni imela zaželenega vpeha, ker se sedaj shajajo v malih žganjarjih, ali si žganje nosijo v steklenicah domov ali v kako drugo hišo.

Govornik je vprašal, da-li bi ne bilo bolje, da bi se pustilo točiti žganje v očitnih prostorih, kjer je mogoča kontrola in kjer so vezani na policijsko uro. Tudi dežela naj bi storila svojo dolžnost. Že leta 1884. in 1886. se je v kranjski dež. zbornici predložil načrt zakona zoper pijančevanje, posebno zoper žganjepisje. A vlada je zavrgla načrt, češ, da je po državnih temeljnih zakonih obrt svobodna in da bi se s tem škoda godila tistim, ki pridelujejo spirit ali ga prodajajo, na kar jo dobro zavrnili raniki poslance Klun rekši, da, kakor je vlada dolžna obdane kuge med živino in nalezljive bolezni pri ljudeh uporabljati vsa sredstva zoper nje razširjanje, tako bi bila tudi njena dolžnost ustavljati ali vsaj omejiti žganjarsko kugo. (Čudna je pa res taka vlada, ki s koristni pojedincev opravičuje občo propast in pogin.) (Zverstek pride.)

Vesti iz Koroške.

Na dražbi prodano je bilo dne 27. aprila letos v Zilski Bistrici veliko posestvo Motonija, namreč opekarna, zemljišča itd. Pred dvema letoma je bilo posestvo ocenjeno na 150.000 gld. Ker se ni moglo prodati, so letos posestvo zopet ocenili in sicer samo na 39.000 gld., prodalo pa se je za 31.000 gld. Kupila je posestvo tvrdka Vidie in tov. v Ljubljani. V zgubo je torej šlo 120.000 gld. Izmed vseh upnikov je plačan

samo pl. Ehrfeld, ki je bil vključen na prvem mestu. Drugi, največ vozniki, priprosti delavci itd. pa imajo velike zgube, nekateri nad 1000 gld. To je pač obžalovanja vreden konec velikega podjetja.

Slovenski janičarji na delu proti narodni stvari na Koroškem. V razgovoru o šolstvu v koroškem deželnem zboru oglašil se je tudi renegat M. Oroš p. d. Oštinar v Dolu ter podal s svojim govorom tužen dokaz, do kake gorostasne zaslepljenosti dovaja narodno izdajstvo. Kakor posnemljemo iz »Mira«, je ta mož govoril tako-le:

»Tako zvani slovenski jezik služi le v namen, da se ljudje sporazume med seboj. (Grafenauer: Sevé!) Zilani in Pliberčani so prisiljeni govoriti med seboj nemški, ker se ne morejo razumeti (?!), zato koroškim Slovincem ne preostaja drugega, nego uvesti nemški jezik. Če se želi slovenski jezik, potem bodo morali naši otroci le na Kranjsko ali na Spodnještajersko, dalje ne morejo. Če hočejo stariši otroku dobro, morajo tirjati, da se otrok nemški poučuje: pomisliti moramo, da imamo le 6 let šole za naše otroke, in to šest let moramo porabiti, da postane otrok, kar ima postati. Vzemimo, da ima oče več sinov in je prisiljen, poslati jih naprej, kaj hoče storiti? Na Kranjsko in Štajersko ne more iti, ker ti ljudje že popred hodijo iz dežele, z nemškim jezikom more iz Koroške vrn. in vrh tega je Korošec, kakor vsakteri drugi, zavezan dajati sinove državi v službo, kakor drugi državljani, in vsakteri je obžalovanja vreden, ki v vojakihi ne zna nemški, zato prosimo oblast, da pusti razmere takšne, kakršne so.«

Razne vesti.

Kuga. Iz Carigrada poročajo: V Port-Saidu se je dne 27. aprila pripetil en smrten slučaj, 28. aprila istotako, dne 1. t. m. je na novo zbolela 1 oseba. — Tudi v Džeddi in Snakimu razsaja kuga.

Stavke. Na Gališkem, in sicer v okraju Melnica so delavci na poljih stopili v štrajk, ki se širi bolj in bolj. Prvi so začeli stavkati delavci grofa Mihajloviča v Rabnicah. Sedaj je stavka že v 14 občinah. Tudi delavci nemških posestnikov so se jim pridružili. Veleposestniki so si sedaj naročili delavce iz zapadne Gališke, a te so štrajkujoči delavci napadli. Iz Tarnopola so poslali na lice mesta štiri stotnije pešcev in pošljejo še konjenikov.

Anglija — širiteljica kulture. Kako vsi Anglija misijo razširjenju kulture, priča tudi ta-le gorostasna statistika: V času, odkar kraljuje v Angliji kraljica Viktorija, je umrlo na Irskem 1.225.000 ljudi od gladi, iz dežele je bilo prognanih 4.186.000 oseb, 3.668.000 osebam pa so sodnije vzele premoženje! Če se o tem pomisli še na grozne pojave lakote v Indiji, sme se pač trditi, da je Anglija širiteljica — gladi in bede.

Brzjavna poročila.

Okrožnica levčarjev.

DVNAJ 10. (K. B.) Okrožnica, izdana o konferenci načelnikov levice pravi: S privoljenjem vseh udeleženi strank je konferenca sklenila podrobno proučiti jezikovne načrte vladne ter izreči o njih menenja. V to svrha se konferenca pomeni po členih pravne konference. Prihodnja seja razširjena konference bo brzkone prve dni prihodnjega tedna.

Grof Goluchowski v Budimpešti.

DUNAJ 10. (K. B.) Minister za znanje stvari, grof Goluchowski, se je popolnoma odpeljal v Budimpešto; spremljata ga mej drugimi sekojska načelnika grof Szecey in pl. Doczi ter tajnik poslanstva Merey.

Kvotna deputacija.

DUNAJ 10. (K. B.) Avstrijska kvotna deputacija je izvolila zopet predsednikom grofa Schönborna, podpredsednikom pl. Jaworskega in poročevalcem dr. pl. Beera. Namesto Dumbse so v odesk sedmorice izvolili barona Chlumetzkega. Deputacija se odpelje v ponedeljek v Budimpešto.

Amerikanci pridobivajo nove zemlje.

BEROLIN 10. (K. B.) Glasom brzjavke guvernerja Solfa iz Apije so dne 17. aprila na otoku Tātūila razvili ameriškano zastavo.

Nemiri na Španjskem.

VALENCIJA 11. (K. B.) V ulici Rufa so postavili barikade ter metali kamenje na orožnike. Potem je nekdo iz množice streljal

med orožnike ter sta bila dva izmed istih ranjena. Orožniki so tudi začeli streljati ter so osvojili barikade. Sedaj vlada zopet mir.

MADRID 11. (K. B.) Vse prodajalnice, gledališča in kavarne so zaprte. Poulična družal je začela proti nekim hišam metati kamenje, a redarstvo jo je razgnalo.

Nemčija Angležem v izgled.

LONDON 11. (K. B.) Lord Rosebery je imel na banketu glasgowskega vsenčilišča govor, v katerem je izvajal, da se ima Anglija mnogo učiti od Nemčije glede izvenredne industrije in izvenredne koncentracije. Naglašal je način, kako na Nemškem podpirajo vlado.

Volitev predsednika Združenih držav.

SIONA-FALLS 10. (K. B.) Narodni shod populistične stranke je v Siona-Falls (južna Dakota), imenoval Bryana kandidatom za predsedništvo v Združenih državah.

Vojna v južni Afriki.

Ob reki Zand.

LONDON 10. (K. B.) »Reuter« javlja iz Welgelepena: Angleži so prišli semkaj, ne da bi bili naleteli na odpor. Sovražnik je bil na severni strani reke postavil svoje tope, a se je umaknil.

LONDON 10. (K. B.) Lord Roberts je sinoči brzojavil iz Welgelepena: Divizija Tücke in Policarew, kolona Hamilton, težki pomorski in garnizijski topovi so se danes podali semkaj. Sovražnik je zasedel nasprotno obal reke Zand. Unam, da se mi posreči izsiliti prehod.

LONDON 10. (K. B.) Lord Roberts je brzojavil danes jutro: Prekoračili smo reko Zand. Sovražnik zavzema še močno pozicijo; mi ga izpodrivamo polagoma.

Transvaalec hočejo izstradati.

LOURENZO MARQUEZ 10. (K. B.) Carinske oblasti ne pripuščajo v Transvaal: žita, mesa, konzerv, obleke in obuval, češ, da je to zabranjeno, ker je to blago namenjeno za vojne svrhe.

Novi Boerski glavni tabor.

LONDON 10. (K. B.) »Reuter« javlja iz Tabanecho: Boerci so preložili glavni tabor svojih nedavno združenih čet iz Ladybrandu v Clooclan ter so zavzeli močne pozicije ob soteski Maquatling. Generala Rundle in Brabant sta zasedla strateško važne točke, s katerih sta gospodarja ozemlja na južni strani ceste iz Wynburga-Ladybrand.

Boersko uradno poročilo. — Amazonke.

LONDON 10. (K. B.) »Reuter« je včeraj javil iz Pretorije: Uradni razglas pravi: Angleži se v soboto vzeli Fourtenstream. Streljali so tako hudo, da so morale zvezne čete umakniti. Umikanje se je vršilo v lepem redu. — Predsedniku Krügerju je neka državljanka poslala brzojavko, v kateri ga vpraša, da-li ni že čas, da se ustanovi ženska četa. Ista da je pripravljena, da pride na bojišče z vojem »ženskih dobrovoljcev«, brani neodvisnost. — Pri Mafekingju je zaplenjenih 32 konj.

O generalu Bullerju.

LONDON 11. (K. B.) »Reuter« javlja iz Durbana: Čete Bullerjeve se živahno gibljejo, a ne prepuščajo nobene vesti o sedanjem pomikanju.

Trgovina in promet.

Koliko žita je na vsej zemlji na razpolago?

Z ozirom na to, da raste cena žitu skoro v vseh deželah, bo marsikoga zanimalo zvedeti, koliko žita je bilo dne 1. maja t. l. na vsej zemlji na razpolago. »Evening Corn Trade List« navaja naslednje številke: Na morju za Vel. Britanijo 9.845.500 hl. (l. 9.265.500) V zalozah angležkih (zrnja in moka) 4.785.000 " (l. 3.910.000) V francoskih lukah 217.500 " (l. 290.000) V Parizu 1.073.000 " (l. 217.500) V Anversu (Antwerpen) 435.000 " (l. 406.000) V Berolinu, Danciku in Stettinu 362.500 " (l. 101.500) V ruskih lukah 2.900.000 " (l. 2.900.000) Skupaj v Evropi 24.331.000 hl. (l. 21.924.000) V »stock«-ih Združenih držav 27.550.000 hl. (l. 18.487.000) Vsega 51.881.000 hl. (l. 40.411.500)

Iz tega je razvidno, da so vse zaloge 1. maja t. l. znašale za 11.469.500 hektolitrov več nego v isti dobi lanskega leta. Žita torej ne primanjkuje in se naraščanje cen provzroča umetno.

Povračilo previsoke voznine.

Vsled mnogih pritožb, zlasti od strani tuk. trgovcev z lesom, se je tržaska trgovinska zbornica obrnila do ravnateljstev državne

in južne železnice s prošnjo, da isti pregledata vozne liste ter povrneto previsoko zaračunjene voznine. Tudi druge trgovinske zbornice in društva so prosila razne železniške uprave za povračilo voznine. Vsled tega je železniško ministertvo te dni izdalo naredbo, s katero opozarja razna ravnateljstva na predpise glede povračila zaračunjenih voznine ter jim je naložilo, da pritožbe in odgovore čim prej rešijo ter jim povrneto previsoko zaračunene voznine.

Denarni trg.

Na dunajskem javnem trgu se položaj dne 9. t. m. ni spremenil ter so bile stavke za bančne akcepte prve vrste še vedno 4 1/8 %, dočim je ostal v Berolinu zasebni diskont na dosedanj višini t. j. 4 3/8 %.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 11. Pšenica za maj K. 7.85 do 7.86 Pšenica za oktober K. 8.04 do 8.05 Rž za maj K. 6.95 do 7.00 Rž za oktober K. 7.06 do 7.07. Koruza za maj K. 5.62 do 5.63. Koruza za jul K. 5.68 do 5.69 Oves za maj K. 5.06 do 5.07 Oves za oktober K. 5.25 do 5.30.

Pšenica: povračilo z odstopne povpraševanje dobro, trlaca. Pšenica 15.000 met. stot trlaca, obdržano. Vreme: veter in mraz.

Hamburg 11. Trg za kavo. Santos good average za maj 36.75, za september 37.75 za december 38.25 za marec 39. — Denar.

Havre 11. Kava Santos good average za maj 50 kr. frankov 44. —, za september 50 k. frankov 45. —.

Dunajska borza dne 11. maja.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	98.65	98.90
" " v srebru	98.10	98.25
Avstrijska renta v zlatu	116.85	116.85
" " kronah 4%	98.10	97.95
Kreditne akcije	72.450	72.25
London 10 Lsr.	242.75	242.95
20 mark	23.68	23.68
Napoleoni	19.26	19.27
100 italijan-liri	90.70	90.90
Cikini	11.34	11.34

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago: za 50 kg. v kronah.

Kava: Santos I.	100. —
" II.	92. —
Rio I.	98. —
" II.	92. —
Santos in Rio lavé I.	115. —
" II.	113. —
Laguaira lavé I.	136. —
Laguaira lavé II.	101. —
Macacibo	107. —
Guatemala	166. —
S. Salvador	108. —
Costarica	141. —
Portorico	156. —
S. Domingo	110. —
Jamaica	109. —
Matabar Plant	166. —
Java W. J. B.	185. —
Moka	152. —
Poper: Singapore	98. —
Penang	92. —
Tellicery	96. —
beli	143. —
Piment:	65. —
Sladka škorja: (cimet)	91. —
" electa	88. —
Riz: italijanski	16.75 21. —
indijski	10.25 15.50
japonski	15. — 17. —

Južno sadje:

Rožiči	8.50 9.50
Datelj:	— 35. —
Smokve: (Calamata) v venih	18. — 19. —
" " " " " " " "	10.50 11. —
" puljsko (Puglia)	— 13. —
" smirnske (v skatljah)	32. —
Mandeljni: sladki I. Bari	108. — 110. —
Lešniki: sicilski	55. — 56. —
" istrski	78. —
levantinski olupljeni	35. — 55. —
Suho grozdje (cibibe): Elené	36. — 63. —
" " " " " "	39.50 41. —
" iz Perzije	25. —
" érne Cismé	27.50 28. —
" " " " " "	3. — 11. —
Pomeranče (zaboj)	5. — 12. —
Limone	78. — 82. —
Olje oljkino italijansko I. Bari	39. — 41. —
" albansko	41. — 43. —
" dalmatinsko	38. — 40. —
bombažovo ameriškano	53. —
bombažovo angleško	53. —
sesamovo	53. —

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavi se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaella Italia
 TRST - Via Malcanton št. 1 - TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprednice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ni bati konkurence.

Na najvišje povelje Njegovega ... c. in kr. p. postol. Velikanstva.

XXXIII. c. kr. drž. loterija
 za civilne dobrodelne namene v tej državni polovini.

Ta denarna loterija
 ki je jedina v Avstriji zakonita dovoljena, obsega 16.514 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 410.200 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Žrebanje nepreklicno dne 7. junija 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Duma, 1. Riemergasse 7., v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brezovalnih in železnih uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se dopolnjejo poštne prosto.

C. kr. loterijska direkcija
 oddelk za državne loterije.

!! **Važno za vsakega !!**

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
 krasnih komadov za samo

2 gl. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz nikla Sidro-Remontoir, s pokri-
 valom in tri-letnim jamstvom
 ima sekundarno in popolno
 izdelan stroj. (Ni primerjati
 onim, katere pošiljajo mnogi
 bazarji za pozlačene.)
 1 verižica za uro, sestava
 oklepa (na zahtevo iz nikla
 ali posrebrjenja).
 1 krasna igla za zavratnike
 za gospode iz amer. double-
 zlata s kameni, podobni bri-
 jantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra
 priznanega od c. kr. državnega urada.
 1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-
 skega double zlata.
 1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer.
 double-zlata (5 komadov).
 1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše-
 valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
 madov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri
 naročilu za samih **gl. 2-95.** (Zama žepna ura iz
 nikla Anker-Remontoir stala je prej 5 gl.) Kar ne
 ugaja, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj.

E. Holzer
 zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
 in zaloga ur in zlatenine na debelo.
Krakovo - Stražom 18. - Krakovo.
 Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Mladeneč, ki je dovršil s prav dobrim
 uspehom kmetijsko šolo na
 Grmu pri Novem mestu, išče primerno službo.
 Ponudbe na upravo „Edinosti“

„Delavsko konsumno društvo“ pri
 Sv. Jakobu priporoča slavn. slov. obč.
 svojo

„Narodno gostilno“
 ulica Concordia št. 1 a
 vogal ulice Vespucci

Toči izvrstno istrsko in dalma-
 tinsko črno, vipavsko belo vino ter
 Steinfeldsko pivo I. vrste. Izvrstna ku-
 hinja vedno pripravljena. Za družbe so
 posebne sobe na razpolago.

Na obilno obiskovanje uljudno
 vabi

Odbor.

MEJNARODNI PANORAMA
 TRST - Borzni trg 14 - TRST
Moskva
 predstolnica

starodavna Ruske in zgodovinske
 palače Kremelja se svojimi za-
 kladi.

Vstopnina 40, otroci 20 st.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
 registrovano društvo z omejeno zavezo,
 v Gorici
 Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.
 v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega,
 če tudi ni član društva in se obrestu-
 jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni
 davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
 menjice po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %.

Uradije vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
 in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
 in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
 Poštno-bran. račun št. 837.315.

Restavracija Mahorčič
 v Divači

z obširnimi, krasnim vrtom z lopami z nekaj
 njiv in travnikov, z lepimi sobami za ptujce
 in letovišnike z obširnimi govejimi in konj-
 skim hlevom ter družimi gospodarskimi pro-
 stori, odda se vsled maloletnih dedičev

v najem
 Podudbe sprejema in natančnejša pojasnila
 daje varuh Albin Štrekelj v Škocijani
 pošta Divača.

Samo 1 krono za 3 srečkanja. Predzadnji teden

Glavni dobiček **60.000 K., 15.000 K., in 12.000 K.**
 v denarju z 20 % odbitkom.

Srečke „Invalidendank“
 po 1 krono

I. srečkanje: 19. maja 1900.
 II. srečkanje: 7. julija 1900.
 III. srečkanje: 10. novem. 1900.

priporočajo: Josip Bolaffio, Aleksander Levi, Mandl & Co., Mercurio Trie-
 stino, Ign. Neumann, Henrik Schiffmann.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo
 iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače
 zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z
 redno uporabo istega se prebavljanje krepi
 in ohrani.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 nvč.
 po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno do-
 mače zdravilo, katero varuje in ohrani
 rane čiste, vnetje in bolečine olajša
 in hladi.

V pusicah po 35 in 25 nvč., po pošti
 6 nvč. več.

Glavna zaloga:
 Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“
Praga, Malastran, ogel Spornierjeve ulice.
 Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg,
 P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Carl Greinitz Neffen
 Na Corsu št. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje
 in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitoga železa,
vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč
peči in štedilna ognjišča
 kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne
 nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
 cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za
 besedo: za večkratno insercijo pa se cena premirno
 zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo
 po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
 obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
 Zaloga vsakovrstnih
 vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna
 in bela vina in pivo prve vrste
 kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za ma-
 gistratom). Zaloga pristnega
 dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od
 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in
 na deželo

Potočnik Fran imagoštilno v ulici Ireneo
 št. 2., toči istrsko, dal-
 matinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo
 vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika
 zaloga in delavnica vsako-
 vrstnega obuvala po naročbi.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
 karna in sladničarna,
 svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
 tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko
 pekarno in sladničarno 3 krat
 na dan svež kruh. Prodajalnica moke ter sprejema
 naročbe za vsakovrstno fino pečivo za bližajoče se
 praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenji
 trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba
 točna.

Anton Šorli priporoča svoji kavarn.
 „Commercio“ in „Tedesco“
 ki st. shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
 venski in mnogo drugih časnikov.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13
 prodajalnica vsakovrstnega
 manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se
 pošiljajo vzorec tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Cate-
 rina št. 9, priporoča
 svojo zalogo kolonialnega blaga na debelo in na
 drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
 priporoča svojo dobro pre-
 skrbnjeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
 moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Valentin Skočir ima v ulici Giulia
 št. 309 mlin na par,
 kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem po-
 šilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike
 melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Prva slovenska izdelovalnica in za-
 loga zaznovrstnega
 pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po
 načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence.
 Za množične naročbe se toplo priporoča svojim
 rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji
 k svojim.“ Androj Jug v Trstu ulica S. Lucia 12
 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Civilni in vojaški krojač.
 C. kr. privilegirani kroji vsakemu kroj razumijivi
 krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n
 ima izborni zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz
 inozemskih in avstrijskih tovarni v gotovih oblek,
 dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-
 novejši modi.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona
 št. 7 izdeluje sveče iz pristnega
 čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za
 obilne naročbe se priporoča prečasti duhovščini, cer-
 kvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila (biksa) družbe
 sv. Cirila in Metoda in
 tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh po-
 trebščin za čevljarje ima Ivan Drufovka v Go-
 rici na Travniku št. 5. Podružnica v Sezani in
 Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Zaloga oglja in drv
 je na prodaj. Zaloga je na do-
 brem kraju mesta in ima mno-
 go odjemalcev. Lastnika pove
 upravništvo tega lista.